Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Țurcan Maria
Dosarul nr. 2a-774/24
2-23034918-02-2a-21022024

D E C I Z I E

26 noiembrie 2024 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele ședinței, judecător Pulbere Ruxanda
Judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei
Grefier Gonciar Elena

examinând în ședință publică, apelul declarat de Ciudin Maxim,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciudin Maxim împotriva Agenției Proprietății Publice și ÎS Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni, în proces de insolvabilitate cu privire la încasarea în mod solidar a drepturilor salariale,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 15 noiembrie 2023,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile din acțiune:

La 07 martie 2023, Ciudin Maxim a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Proprietății Publice și ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” în proces de insolvabilitate, solicitând încasarea sumei de 193.710 lei, compusă din 88.050 lei cu titlu de compensație neachitată pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen și 105.660 lei cu titlu de sumă salarială suplimentară calculată pentru perioada 01 februarie 2022-07 martie 2023.

În motivarea cererii reclamantul a invocat, că prin ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 06-P din 01 februarie 2022, a încetat Contractul individual de muncă al administratorului interimar al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nr. 3 din 28 ianuarie 2019 - Ciudin Maxim, în temeiul art. 200 alin. (1) Cod civil, fără invocarea unui motiv și fără termen de preaviz.

Astfel, conform pct. 2 din ordinul nr. 06-P din 01 februarie 2022, reclamantului urma să i se achite din contul ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din

Stăuceni”, toate plățile ce i se cuvin, conform prevederilor actelor normative în vigoare.

Totodată, reclamantul a menționat că, contrar prevederilor legale stipulate în art. 264 Codul muncii, nu a fost preavizat în scris cu o lună înainte și nici compensația pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen nu i s-a plătit.

Potrivit prevederilor Contractului individual de muncă al administratorului interimar al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nr. 3 din 28 ianuarie 2019, încheiat cu Agenția Proprietății Publice, în coroborare cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, cu modificările în vigoare la data adoptării ordinului Agenției Proprietății Publice nr. 06-P din 01 februarie 2022, salariul mediu lunar la data încetării acestuia constituia 14.675 lei.

Totodată, contrar prevederilor din art. 264 Codul muncii și din pct. 131 al Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002, în contractul individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019 încheiat cu Agenția Proprietății Publice, nu este prevăzută mărimea compensației pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen.

Astfel, având în vedere că până în prezent, ca urmare a încetării contractului individual de muncă, nu i s-a plătit compensația prevăzută de legislație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen și că mărimea compensației în cauză nu a fost stabilită în contractul individual de muncă, circumstanțe care continuă să aducă atingere și să încalce demnitatea, drepturile și interesele legitime ale reclamantului, și care continuă să-i cauzeze prejudicii atât materiale, cât și morale, reclamantul consideră că este echitabil ca mărimea compensației pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen să fie echivalentul a șase salarii medii lunare, ceea ce constituie suma de 88.050 lei.

De asemenea, cu referire la prevederile art. 330 alin. (2) Codul muncii, reclamantul a menționat că suma salarială suplimentară de 0,3 la sută din suma de 88.050 lei neplătită în termen, pentru cele 400 de zile de întârziere, constituie 105.660 lei, calculată pentru perioada cuprinsă între 01 februarie 2022 și data convențională a adresării în instanța de judecată 07 martie 2023.

Potrivit pct. 8. 3 al contractului individual de muncă al administratorului interimar al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nr. 3 din 28 ianuarie 2019, încheiat cu Agenția Proprietății Publice, litigiile individuale de muncă apărute pe durata acțiunii contractului se soluționează în modul stabilit de Codul muncii și alte acte normative.

Potrivit pct. 10.5 al contractului individual de muncă, în toate situațiile nereglementate de contract, părțile se vor conduce de legislația Republicii

Moldova, statutul întreprinderii, actele normative și alte documente ce sunt obligatorii pentru părți.

În acest sens, reclamantul a susținut că în, scopul soluționării pe cale amiabilă extrajudiciară a litigiului de muncă, a expediat la 28 februarie 2023 în adresa pârâților, pretenția prealabilă prin care a solicitat, în termen de 3 zile din data recepționării pretenției, achitarea sumei de 88.050 lei cu titlu de compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen și a sumei de 103.810,95 lei cu titlu de plată salarială suplimentară de 0,3 la sută din suma compensației neplătite în termen, pentru fiecare zi de întârziere, calculată pentru perioada 01 februarie 2022-28 februarie 2023.

Totodată, având în vedere că după data încetării contractului individual de muncă - 01 februarie 2022 și după numirea începând cu aceeași zi de către Agenția Proprietății Publice a unui nou administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 22 februarie 2022 a fost intentat procesul de insolvabilitate al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, pretenția prealabilă adresată ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a fost expediată la adresa administratorului procesului de insolvabilitate - Bunescu Oleg.

Potrivit Avizului de recepție și informației furnizate de prestatorul de servicii poștale Poșta Moldovei, pretenția prealabilă a fost recepționată de Agenția Proprietății Publice și ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” la 01 martie 2023, însă solicitarea reclamantului nu a fost satisfăcută.

Soluția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 noiembrie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Ciudin Maxim a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pretențiile din cererea de apel:

La 28 noiembrie 2023, Ciudin Maxim, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 noiembrie 2023, iar la 17 martie 2024, a fost înaintată cererea de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de apel, s-a invocat că circumstanțele de fapt, importante pentru soluționarea cauzei, nu au fost constatate și elucidate pe deplin, iar ca urmare, prevederile legale au fost aplicate eronat de către prima instanță.

Din esența desprinsă din argumentele apelantului, Colegiul civil a reținut că, apelantul face referire că, instanța de fond a admis încălcarea normelor procedurale, or, contrar prevederilor art. 1191, 122, 185 și 186 Cod de procedură

civilă, a admis un înscris prezentat de Agenția Proprietății Publice, și anume a copiei procesului-verbal nr. 1 din 31 ianuarie 2022, după depunerea referinței și după termenul stabilit de instanța de judecată pentru prezentarea probelor, or, acest act trebuia respins ca inadmisibil.

De altfel, apelantul consideră că prin admiterea acestei probe, prima instanță a admis încălcarea prevederilor legale, favorizând în acest fel Agenția Proprietății Publice în raport cu reclamantul.

De asemenea, apelantul a menționat că, prima instanță, contrar principiului egalității drepturilor, a dat apreciere doar argumentelor Agenției Proprietății Publice, ignorând circumstanțele fundamentale ale cauzei și anume că Agenția Proprietății Publice nu a prevăzut în contractul individual de muncă, mărimea compensației pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, precum și că prevederile legislației de insolvabilitate se referă la raporturile juridice dintre ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” și Agenția Proprietății Publice, dar nu afectează drepturile rezultate din raporturile de muncă ale apelantului cu ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” și, după caz, cu Agenția Proprietății Publice.

Suplimentar, apelantul consideră că prima instanță a interpretat eronat ordinul nr. 06-P din 01 februarie 2022, ca fiind emis în conformitate cu art. 263 alin. c) Codul muncii, art. 200 alin. (1) Cod civil, art. 7 alin. (3) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902/2017, pct. 9.2 subpct. 6 lit. j) al contractului individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019 și decizia Consiliului de administrație al întreprinderii (proces-verbal nr. 1 din 31 ianuarie 2022).

Or, în contradicție cu probatoriul prezentat, în hotărârea contestată prima instanță evidențiază fără niciun temei faptul că în contractul individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019 există și pct. 9.2 subpct. 6) lit. c), care însă nu este indicat ca temei de emitere a Ordinului nr. 06-P din 01 februarie 2022.

În context, apelantul subliniază netemeinicia concluziei primei instanțe cu privire la faptul că, deoarece în ordinul nr. 06-P din 01 februarie 2022 nu este expres menționat art. 263 lit. b) din Codul muncii ca temei de emitere a acestuia, în raport cu destinatarul ordinului dat nu se aplică prevederile art. 264 din Codul muncii, or, intimatul Agenția Proprietății Publice a emis ordinul întemeiat juridic de încetare a contractului individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019 înainte de termen, temei ce se conține în prevederile art. 263 lit. b) din Codul muncii.

Apelantul consideră că, norma legală din Codul muncii și clauza contractuală, în temeiul cărora Agenția Proprietății Publice a emis ordinul nr. 06-P din 01 februarie 2022, fac trimitere directă și reciprocă una la cealaltă, într-un cerc vicios, fără a avea finalitatea de stabilire a unui temei clar de încetare a contractului

individual de muncă, prin ce se încalcă atât principiul comprehensibilității procedurii administrative, cât și dreptul apelantului de a înțelege fiecare etapă a procedurii din care a rezultat emiterea odinului de concediere.

În altă ordine de idei, apelantul a menționat că, în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată a înaintată de Ciudin Maxim împotriva Agenției Proprietăți Publice cu privire la anularea ordinului nr. 06-P din 01 februarie 2022, reprezentantul pârâtei a accentuat că temeiul legal în baza căruia a încetat contractul individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019, este art. 200 alin. (1) Cod civil.

Prin urmare, apelantul conchide că prima instanță nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat, temeiuri pentru care hotărârea primei instanțe urmează a fi casată.

Complementar, apelantul consideră eronate argumentele primei instanțe cu privire la existența managementului defectuos, or, nici în unul din înscrisurile cauzei nu este indicat că apelantul s-ar face vinovat de management defectuos, totodată, Agenția Proprietății Publice nu a prezentat un act din care să rezulte vinovăția sau responsabilitatea apelantului în raport cu constatările Inspecției Financiare menționate în Procesul-verbal nr. l din 31 ianuarie 2022.

Respectiv, actele Inspecției Financiare invocate în procesul-verbal nr. 1 din 31 ianuarie 2022 al Consiliului de administrației al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” și pe care și-a bazat soluția prima instanță în hotărârea contestată, nu au constituit temei pentru emiterea ordinului nr. 06-P din 01 februarie 2022 și încetarea contractului individual de munca nr. 3 din 28 ianuarie 2019 al apelantului înainte de termen.

Apelantul mai remarcă faptul că, însăși modalitatea prin care a fost inițiată procedura de încetare înainte de termen a contractului de muncă, denotă grave încălcări ale legislației și relevă că scopul a fost pur și simplu schimbarea administratorului ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

În acest sens, a reiterat că, contrar prevederilor legale, fondatorul ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, în persoana directorului general al Agenției Proprietății Publice, prin depășirea atribuțiilor de serviciu, a inițiat procedura de eliberare din funcție a apelantului prin expedierea în adresa Consiliului de administrație al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a demersului nr. 14-05-486 din 27 ianuarie 2022 în care solicită încetarea contractului individual de muncă, dar totodată, a propus examinarea candidaturii altei persoane pentru funcția de administrator al întreprinderii, fără a aștepta cel puțin examinarea de către Consiliu a solicitării de încetarea a contractului de muncă.

În concluzie, apelantul consideră că soluția instanței de fond este una ilegală,

deoarece, ordinul nr. 06-P din 01 februarie 2022 nu conține nici-o mențiune a unor acțiuni sau inacțiuni culpabile ale apelantului în calitate de administrator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”. Ordinul a fost emis în temeiul art. 200 alin. (1) Cod civil și încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, fără invocarea unui motiv și fără termen de preaviz. Contractul individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019 a fost încetat înainte de termen, în conformitate cu art. 263 lit. b) Codul muncii. Potrivit art. 264 Codul muncii, în caz de încetare a contractului individual de muncă încheiat cu conducătorul unității în baza ordinului, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, conducătorul este preavizat în scris cu o lună înainte și i se plătește o compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare. Mărimea concretă a compensației se stabilește în contractul individual de muncă. Potrivit pct. 13^1 din Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, în caz de încetare a contractului individual de muncă încheiat cu conducătorul unității în baza ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) organului abilitat, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, conducătorului i se plătește o compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, în mărimea prevăzută de contract, dar nu mai mică decât 3 și nu mai mare decât 6 salarii medii lunare.

Contrar prevederilor legale, apelantul nu a fost preavizat în scris cu o lună înainte și nici compensația pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen nu i s-a achitat.

Totodată, contrar prevederilor art. 264 Codul muncii și pct. 13^1 al Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002, în contractul individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019, nu este prevăzută mărimea compensației pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, or, în coroborare cu normele legale aplicabile la caz, apelant ținând cont că potrivit prevederilor contractului individual de muncă, salariul mediu lunar la data încetării acestuia constituia 14.675 lei, apelantul consideră că este echitabil ca mărimea compensației pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen să fie echivalentul a șase salarii medii lunare, ceea ce constituie suma de 88.050 lei, iar suma salarială suplimentară de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, pentru cele 400 de zile de întârziere, constituie 105.660 lei, calculată pentru perioada cuprinsă între 01 februarie 2022 și data convențională a adresării în instanța de judecată.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 15 noiembrie 2023, iar cererea de apel a lui Ciudin Maxim datează din 28 noiembrie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termen legal.

Argumentele părților în ședința de judecată:

Reprezentantul intimatei Agenția Proprietății Publice – Chicu Sergiu, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Apelantul Ciudin Maxim și reprezentantul intimatei ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, la ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au înaintat careva cereri sau demersuri, deși procedura de citare legală, a fost respectată, astfel în temeiul prevederilor art. 379 din Codul de procedură civilă, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel:

Ascultând explixațiile participantului prezent la proces, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar în raport cu prevederile legislației aplicabile la caz, Colegiul civil consideră că cererea de apel este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

De asemenea, conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Dispoziția art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și

obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reține că sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Instanța de apel mai menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În esență, după cum rezultă din materialele dosarului, la 28 ianuarie 2019, între Agenția Proprietății Publice, în calitate de Fondator al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, și Ciudin Maxim, a fost semnat contractul individual de muncă nr. 3, prin care ultimul a fost numit în calitate de administrator interimar al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Ulterior, la 01 februarie 2022, în conformitate cu art. 263 lit. c) Codul muncii nr. 154/2003, art. 200 alin. (1) Cod civil nr. 1107/2002, art. 7 alin. (3) din Legea nr. 264/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 902/2017, conform pct. 9.2. subpct. 6) lit. j) al contractului individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 20219 și a deciziei Consiliului de administrație al întreprinderii (proces-verbal nr. 1 din 31 ianuarie 2022), Agenția Proprietății Publice a emis ordinul nr. 06-P cu privire la încetarea contractului individual de muncă al administratorului interimar ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni - Ciudin Maxim.

Totodată, Colegiul civil reține că, ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 06-P din 01 februarie 2022 a fost contestat de către Ciudin Maxim, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 24 februarie 2023 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2023), acțiunea înaintată de Ciudin Maxim a fost respinsă.

La caz, invocând faptul că nu a fost preavizat în scris cu o lună înainte despre încetarea contractului individual de muncă înainte de termen și că nu i-a fost achitată compensația pentru încetarea contractului înainte de termen, Ciudin Maxim a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 15 noiembrie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a respins acțiunea înaintată de Ciudin Maxim.

În materie de drept, instanța de apel menționează că, potrivit art. 200 alin. (1) Cod civil, administratorul poate fi eliberat din funcție prin hotărâre a organului competent al persoanei juridice conform temeiului prevăzut de lege sau contract, precum și fără invocarea unui motiv, fără termen de preaviz.

În context, potrivit art. 264 Codul muncii, în caz de încetare a contractului individual de muncă încheiat cu conducătorul unității în baza ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) organului abilitat sau al proprietarului unității (art. 263 lit. b)), în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, conducătorul este preavizat în scris cu o lună înainte și i se plătește o compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare. Mărimea concretă a compensației se stabilește în contractul individual de muncă.

În coroborare cu prevederile art. 263 lit. b) Codul muncii, în afară de cazurile de încetare a contractului individual de muncă în temeiurile prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative, contractul individual de muncă încheiat cu conducătorul unității poate înceta în caz de emitere de către organul abilitat sau proprietarul unității a ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) întemeiat juridic de încetare a contractului individual de muncă înainte de termen.

De asemenea, potrivit art. 264 Codul muncii, în caz de încetare a contractului individual de muncă încheiat cu conducătorul unității în baza ordinului, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, conducătorul este preavizat înscris cu o lună înainte și i se plătește o compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, în mărime de cel puțin 3 salarii medii lunare. Mărimea concretă a compensației se stabilește în contractul individual de muncă.

Potrivit pct. 13^1 din Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, în caz de încetare a contractului individual de muncă încheiat cu conducătorul unității în baza ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) organului abilitat, în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile, conducătorului i se plătește o compensație pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, în mărimea prevăzută de contract, dar nu mai mică decât 3 și nu mai mare decât 6 salarii medii lunare.

Cu toate acestea, Colegiul civil apreciază ca întemeiată concluzia primei instanțe cu referire la inaplicabilitatea normelor legale ce prevăd achitarea conducătorului a compensației pentru încetarea contractului individual de muncă

înainte de termen, deoarece, ordinul nr. 06-1 din 01 februarie 2022 cu privire la încetarea contractului individual de muncă al administratorului interimar ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, a fost emis în conformitate cu art. 263 lit. c) din Codul muncii, care prevede că, în afară de cazurile de încetare a contractului individual de muncă în temeiurile prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative, contractul individual de muncă încheiat cu conducătorul unității poate înceta în alte cazuri prevăzute de contractul individual de muncă.

De altfel, instanța de apel subliniază că, potrivit contractului individual de muncă al administratorului interimar ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nr. 3 din 28 ianuarie 2019, încheiat între Agenția Proprietății Publice și Ciudin Maxim, pct. 9.2 subpct. 6 lit. c) și j), contractul încetează la inițiativa fondatorului, până la expirarea termenului de valabilitate a acestuia, în caz de: constatarea, în baza unui act de revizie sau raportului auditorului, a abaterilor de la prevederile legale sau contractuale, care au influențat negativ rezultatele activității întreprinderii; prezența altor temeiuri prevăzute de legislația muncii a Republicii Moldova.

În aceeași ordine de idei, cu referire la prevederile art. 7 alin. (3) din Legea nr. 246 din 23 noiembrie 2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Colegiul civil menționează că, potrivit procesului-verbal nr. 1 al ședinței Consiliului de administrație al ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” din 31 ianuarie 2022, la pct. 1 din ordinea de zi este indicat: - examinarea demersului Agenției Proprietății Publice Nr. 14-05-486 din 27 ianuarie 2022 cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 03 din 28 ianuarie 2019 al administratorului interimar ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, Maxim Ciudin, în temeiul art. 263 lit. c) Codul muncii, art. 200 alin. (1) Cod civil și pct. 9.2. subpct. 6) lit. c) și j) al contractului individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 20219.

Or, conform procesului-verbal, având în vedere rezultatele inspectării financiare tematice la ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” pentru perioada de activitate 01 octombrie 2018 - 30 iunie 2020, prin care s-au constatat încălcări ale prevederilor actelor normative și deficiențe ale sistemului de management financiar care au condus, cel puțin în perioada anilor 2019-2020, datorită neîncasării plăților din locațiune pentru suprafețele utilizate de către persoanele terțe, la venituri ratate, în sumă totală de 1.875,4 mii lei, unul din membri Consiliului, susținut de alt coleg, a propus examinarea oportunității încetării contractului individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019.

Respectiv, Colegiul civil consideră că circumstanțele descrise supra exclud dreptul reclamantului/apelant de a beneficia de compensația în sumă de 88.050 lei, pentru încetarea contractului individual de muncă înainte de termen, or, pentru a putea beneficia de această compensație, încetarea contractului individual de muncă

urma a fi încadrată în baza art. 264 Codul muncii, coroborat cu art. 263 lit. b), însă, prin Prescripția Inspecției financiare și Raportul privind rezultatele inspecției financiare tematice la ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, nr. 25-06-10/220 din 23 februarie 2021, s-a constatat un management defectuos a lui Ciudin Maxim, și care a fost examinat de Consiliul de administrație al întreprinderii, iar ca rezultat s-a soldat cu propunerea încetării contractului individual de muncă în temeiul art. 263 lit. c) Codul muncii.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel consideră irelevante argumentele apelantului cu privire la faptul că prima instanță nu a ținut cont de faptul că pct. 9.2 subpct. 6) lit. c) din contractul individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019, nu a fost indicat în ordinul nr. 06-P din 01 februarie 2022, or, în contractul de muncă este prevăzut pct. 9.2 subpct. 6 lit. j), care de altfel susține temeinicia încetării raporturilor de muncă prin prisma altor temeiuri legale, iar la caz acestea au fost reflectate prin includerea în ordinul de încetare a raporturilor de muncă, a art. 263 lit. c) Codul muncii.

Instanța de apel nu poate reține argumentele apelantului ce succed din presupusa neachitare a compensației pentru încetarea înainte de termen a contractului individual de muncă, prin prisma prevederilor art. 264 Codul muncii și pct. 131 al Hotărârii Guvernului nr. 743/2022, or, normele invocate stabilesc în mod expres condițiile în care se achită compensația și anume, doar în lipsa unor acțiuni sau inacțiuni culpabile. Or, prin procesul-verbal nr. 1 din 31 ianuarie 2022, având ca temei Prescripția nr. 25-06-10/220 din 23 februarie 2021 al Inspecției Financiare și a Raportului privind rezultatele inspecției financiare tematice la ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, Consiliului de administrare al entității a propus fondatorului încetarea contractul individual de muncă cu reclamantul, urmare managementului defectuos. Astfel, instanța de fond corect și întemeiat a determinat netemeinicia cerințelor invocate în acțiune.

Mai mult ca atât întru respingerea argumentelor apelantului vis-a-vis de netemeinicia presupusei activități prejudiciabile, Colegiul civil menționează că, atât procesul-verbal nr. 1 din 31 ianuarie 2022 cât și Prescripția nr. 25-06-10/220 din 23 februarie 2021 sunt în vigoare, nulitatea cărora nu a fost constatată, or, prescripției și raportul Inspecției Financiare, au statut de putere a lucrului judecat.

Suplimentar, este susținută concluzia primei instanțe cu privire la respingerea capătului de cerere de încasare a sumei de 105.660 lei cu titlu de sumă salarială suplimentară calculată pentru perioada 01 februarie 2022 - 07 martie 2023, or, pe lângă faptul că aceasta este o pretenție accesorie, care de altfel urmează soarta pretenției principale, cuantumul sumei solicitate din această pretenție se încadrează în noțiunea de ”sume contestabile”, în sensul art. 143 Codul muncii, iar angajatorul nu era obligat să achite suma, până la momentul verificării temeiului/legalității solicitării acestora.

Mai mult ca atât, Colegiul subliniază că, potrivit art. 75 alin. (3) din Legea insolvabilității, din momentul intentării procedurii de insolvabilitate, calcularea penalităților, a dobânzilor (cu excepția dobânzilor la creanțele garantate, în cazul prevăzut la art. 81 alin. (5) și a altor plăți aferente datoriilor creditoare ale debitorului se suspendă.

Respectiv, instanța de apel reține că pretenția în cauză a lui Ciudin Maxim urmează a fi respinsă inclusiv din motivul că perioada pentru care apelantul a solicitat compensația respectivă, include și perioada de după intentarea procedurii de insolvabilitate a ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 februarie 2022.

În altă ordine de idei, Colegiul civil consideră irelevante argumentele apelantului că instanța de fond a admis copia procesului-verbal nr. 1 din 31 ianuarie 2022, cu derogare de la normele procedurale, după depunerea referinței și după termenul stabilit pentru prezentarea probelor.

Or, deși potrivit art. 119^1 alin. (1) Cod de procedură civilă, toate probele se prezintă, sub sancțiunea decăderii, în termenul stabilit de instanța de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, este de remarcat că, pe lângă faptul că instanța de fond nu a stabilit părților un termen de decădere pentru prezentarea probelor, după cum rezultă din materialele cauzei, la data prezentării spre anexare a procesului-verbal nr. l din 31 ianuarie 2022, cauza dată era în faza de pregătire pentru dezbateri judiciare, examinarea în fond a cauzei fiind începută la 09 noiembrie 2023.

În context, instanța de apel consideră declarative argumentele apelantului cu privire la încălcarea principiului egalității părților, prin prisma prezentării procesului-verbal al Consiliului de administrare al ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” nr. 1 din 31 ianuarie 2022, ca parte integrantă a ordinului nr. 06-P din 01 februarie 2022, peste presupusul termen de decădere, în care el ar putea obiecta asupra acestei probe, or, însăși apelantul argumentează că actul în cauză este cunoscut părților din alte litigii derulate în instanțele de judecată. Respectiv, este lipsit de substanță aspectul imposibilității reclamantului/apelant de a se expune în cadrul instanței de judecată asupra probei criticate.

Cu referire la argumentele apelantului despre aspectele de fapt și de drept descrise în cadrul examinării cererii de chemare în judecată înaintată de Ciudin Maxim împotriva Agenției Proprietăți Publice cu privire la anularea ordinului nr. 06-P din 01 februarie 2022, Colegiul civil reține că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 24 februarie 2023 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2023), acțiunea înaintată de Ciudin Maxim a fost respinsă, de altfel, prin prisma faptului că instanța judecătorească nu a dat o apreciere pozitivă circumstanțelor reiterate și în prezenta cauză, acestea nu pot fi

luate în considerare.

Totodată, Colegiul civil reține că, Agenția Proprietății Publice, în calitate de organ de conducere al ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, la încetarea contractului individual de muncă cu Ciudin Maxim, a dispus calcularea și achitarea plăților ce i se cuvin, conform prevederilor actelor normative în vigoare, din contul IS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Suplimentar la aspectul responsabilității ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” aferent remunerării muncii administratorului interimar Ciudin Maxim, sunt determinate și de prevederile cap. VI al contractului individual de muncă nr. 3 din 28 ianuarie 2019, unde se reglementează că toate plățile aferente muncii prestate sunt suportate din contul mijloacelor întreprinderii.

Concomitent, prin Notificarea nr. 8 din 25 februarie 2022, administratorul autorizat Bunescu Oleg a informat Agenția Proprietății Publice despre hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 22 februarie 2022 prin care a fost constatată insolvabilitatea debitorului și intentarea procesului de insolvabilitate față de ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

Astfel, în contextul prevederilor art. 75 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, potrivit cărora, din momentul intentării procedurii de insolvabilitate activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă, or, Agenția Proprietății Publice are suspendate atribuțiile ce survin din statutul de organ de conducere ale ÎS „Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”, iar calitatea de fondator (organ de conducere) nu presupune preluarea drepturilor și obligațiilor întreprinderii fondate, acestea fiind două entități diferite, cu bugete diferite, cu drepturi și obligații distincte.

Respectiv, prima instanță corect a stabilit că pretențiile reclamantului îndreptate către Agenția Proprietății Publice sunt îndreptate către un pârât necorespunzător și, pe acest temei, au fost respinse ca nefondate.

Nu în ultimul rând, Colegiul civil menționează că, potrivit art. 372 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță, cu toate acestea, careva argumente sau dovezi noi dar care au importanță pentru soluționarea pricinii dar care nu au fost elucidate și constatate în prima instanță, nu au fost indicate și prezentate la declararea cererii de apel.

De asemenea, fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, Colegiul civil menționează că din argumentele apelantului nu

se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile sale legale, or, apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și le-a fost dată apreciere corectă.

În opinia Colegiului civil, prima instanță a examinat pricina, în coroborare cu prevederile legislației în vigoare, desfășurând examinarea litigiului pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, organizând procesul astfel încât părțile au avut posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței, respectiv acordând posibilitate participanților la proces de a-și expune poziția, totodată păstrându-și imparțialitatea și obiectivitatea, creând condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”... art. 6§1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes...”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Respectiv, Colegiul civil statuează că apelul declarat de Ciudin Maxim este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. a), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Ciudin Maxim.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 15 noiembrie 2023 pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciudin Maxim împotriva Agenției Proprietății Publice și ÎS Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni, în proces de insolvabilitate cu privire la încasarea în mod solidar a drepturilor salariale.

Decizia este definitivă, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător Pulbere Ruxanda

Judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval Andrei